

De middeleeuwen

Stel, je onderzoekt de verspreiding van de islam in de zevende en achtste eeuw en je vindt de volgende gegevens:

- 1 Het Oost-Romeinse Rijk en het Perzische Rijk waren in de zevende eeuw door pestepidemieën verzwakt en stonden op instorten.
- 2 Het Midden-Oosten was in de zevende eeuw een kruispunt van handelswegen uit de hele wereld.

2p **4** Beredeneer voor beide gegevens waardoor deze hebben bijgedragen aan de verspreiding van de islam.

Gebruik bron 2.

Een bewering:

Uit zijn beschrijving van Tiel blijkt dat Alpertus van Metz denkt vanuit de feodale traditie.

4p **5** Ondersteun deze bewering door aan te geven:

- met een verwijzing naar de bron welke verandering in de late middeleeuwen uit de bron kan worden afgeleid en
- welk oordeel Alpertus van Metz hierover geeft en
- dat dit oordeel verklaarbaar is vanuit de feodale denkwijze van Alpertus van Metz.

De middeleeuwen

bron 2

De middeleeuwse monnik Alpertus van Metz schrijft in de elfde eeuw over het gedrag van handelaren uit de stad Tiel:

Zo kwam het dat de Tielse kooplieden, die er in vergelijking met anderen ook wel bijzonder makkelijk toe komen over van alles en nog wat te klagen, zich bij herhaling tot de koning (van Engeland) wendden met het verzoek hen in zijne genade tegen de rovers te beschermen. Als hij dat niet deed, zeiden ze, konden zij niet naar het eiland (Engeland) gaan om handel te drijven en konden de Engelsen evenmin op Tiel handelen. Bijgevolg kon de belasting dan niet meer volledig aan de koning toevloeien, zoals dat toch hoorde. Ik wil hier, niet om hen te bekladden, maar uit innig mededogen, een paar woorden inlassen over de gewoonten en instellingen waarin die Tielenaren zich van andere handelsplaatsen onderscheiden. (...)

Vonnissen vellen ze niet volgens het overgeleverde recht maar volgens zelfgemaakte regels. En ze zeggen dat het recht hiertoe hun door de keizer in een oorkonde is gegeven en gegarandeerd.

Bronvermelding

Een opsomming van de in dit examen gebruikte bronnen, zoals teksten en afbeeldingen, is te vinden in het bij dit examen behorende correctievoorschrift, dat na afloop van het examen wordt gepubliceerd.